

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
PARTICIPATORY MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE
OPERATION OF THE STUDENT CARE SYSTEM UNDER THE RAYONG PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ญาณวิทย์ โคตรศรี¹, ภารดี อนันต์นาวิ², พรพิมล ประวัตรุ่งเรือง³

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Yanwit Kodsee¹, Paradee Anannawee², Pornpimon Prawatruangruang³

North Bangkok University

Corresponding Author E-mail : Yanwit.kods@northbkk.ac.th¹,

Paradee.annorthbkk.ac.th², BE-@pornpimonrungruangsin³

(Received : February 16, 2025; Edit : February 27, 2025; accepted : February 28, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 4) เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607 - 610) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, SD. = 0.514) เมื่อพิจารณาจำแนกรายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.48$, SD. = 0.597) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}= 4.45$, SD. = 0.550) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.41$, SD. = 0.568) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}= 4.22$, SD. = 0.599)

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, SD. = 0.392) เมื่อพิจารณาจำแนกรายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 5 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.37$, SD. = 0.568) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}= 4.35$, SD. = 0.507) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}= 4.28$, SD. = 0.478) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}= 4.35$, SD. = 0.507) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.26$, SD. = 0.631)

3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r= .672$) รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกันพยากรณ์มีอำนาจใน

การพยากรณ์ร้อยละ 71.10 (Adjusted. R² = 0.505 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.277 (SEE = 0.277) สามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = 2.061 + 0.131 (X_2) + 0.152 (X_3) + 0.302 (X_4)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน} \quad Z_Y = 0.190 (Z_2) + 0.213 (Z_3) + 0.462 (Z_4)$$

คำสำคัญ : การบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

Yanwit Kodsee. (2025). Participatory Administration of School Administrators Affecting the Operation of the Student Assistance System under the Rayong Primary Educational Service

Area Office 1. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Thesis advisor: Assoc.

Prof. Dr. Paradee Anannawee, Dr. Pornpimon Prawatruangruang

This research has the following objectives 1) This study the level examines the participatory administration of school administrators in Rayong Primary Educational Service Area Office 1 2) This study the level of operation of the student care system under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 3) This study the relationship between participatory administration and the operation of the student care system under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 and 4) This study the effect of participatory administration on the operation of the student care system under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample was 327 teachers in schools under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, the sample size was determining of Krejcie and Morgan table (1970: 607-610). The research instrument was questionnaires. Data analyzed by finding percentage, mean, Standard Deviation, Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research results found that:

1. Participatory management had an overall average score at a high level ($\bar{X}=4.39$, SD. = 0.514) When considering the details of each aspect, it was found that all 4 aspects were at a high level, with the following average scores: participation in decision-making ($\bar{X}=4.48$, SD. = 0.597), participation in receiving benefits ($\bar{X}=4.45$, SD. = 0.550), participation in operations ($\bar{X}=4.41$, SD. = 0.568), and participation in evaluation ($\bar{X}=4.22$, SD. = 0.599).

2. The operation of the student care system had an overall average score at a high level ($\bar{X}=4.31$, SD. = 0.392). When considering the details of each aspect, it was found that all 5 aspects were at a high level, with the following average scores: student screening ($\bar{X}=4.37$, SD. = 0.568), prevention and problem solving ($\bar{X}=4.35$, SD. = 0.507), student promotion ($\bar{X}=4.28$, SD. = 0.478), prevention and problem solving ($\bar{X}=4.35$, SD. = 0.507), knowing students individually ($\bar{X}=4.26$, SD. = 0.631).

3. The participatory management of school administrators was related to the operation of the student care system, which was at a moderate level overall ($r = .672$). All aspects were at a moderate level with statistical significance at the .01 level.

4. Participatory administration: evaluation, receiving benefits and the operation affecting the student care system a high multiple correlation coefficient ($R = 0.711$), a forecasting power of 71.10 percent (Adjusted. R² = 0.505, and a forecasting error of 0.277 (SEE = 0.277)

The predicting equation were

$$\text{Raw score equation } \hat{Y} = 2.061 + 0.131 (X_2) + 0.152 (X_3) + 0.302 (X_4)$$

$$\text{Standard score equation } Z_Y = 0.190 (Z_2) + 0.213 (Z_3) + 0.462 (Z_4)$$

Keywords: Participatory Administration, Student Care System, School administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน การดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน นอกจากนี้ การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาสู่สังคมไทยด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยม ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันแต่จะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวจนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และความล้มเหลวทั้งทางด้านการเรียน และความไม่มั่นคงในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในและ นอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคนมีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547) กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมทั้งด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสาน ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากทางโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือ จึงหมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูประจำชั้นหรือ ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติดและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มุ่งให้การคุ้มครอง ป้องกัน ดูแล แก้ไข ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียน อย่างมีแบบแผนและมีขั้นตอนที่ชัดเจน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิต มีภูมิคุ้มกันอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยจากสภาวะวิกฤตต่างๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนเป็นระบบ พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือ ที่มีระบบการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากทางโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือ การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมีชีวิตที่ปราศจากสารเสพติดทุกชนิด (กรมสามัญศึกษา, 2544) กระบวนการที่จะทำให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง มีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง รวมทั้งให้ครูได้รู้จักผู้เรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมและป้องกันปัญหาของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษ (กรมวิชาการ, 2544) และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ว่าเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามอัตภาพของตน เพื่อให้ นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดี นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์มากขึ้น นักเรียนรู้จักยอมรับและเข้าใจผู้อื่นมากขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับที่พึงพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544) สอดคล้องงานวิจัยของวาสนา โพธิ์อ่อง (2559 : 118-119) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

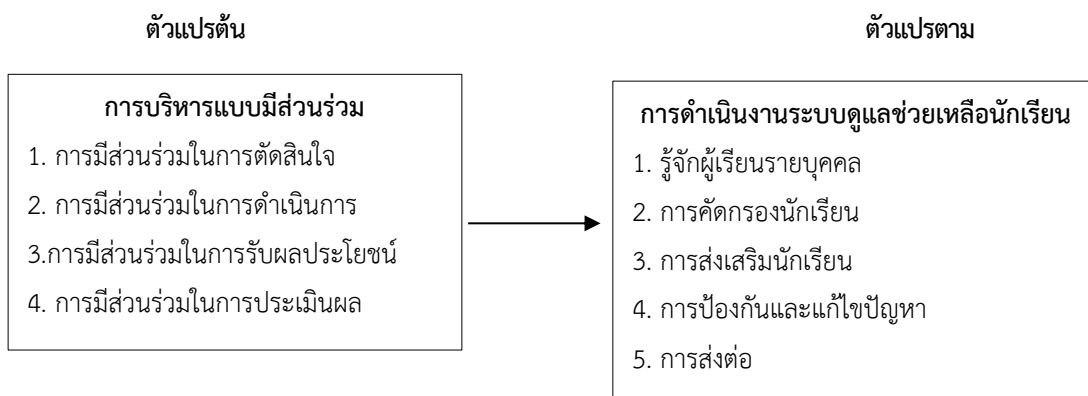
การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เรียงตามอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการดำเนินงาน 2) ด้านการประเมินผล 3) ด้านกระบวนการวางแผน และ 4) ด้านการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ระบุว่า 65% ของโรงเรียนขนาดกลางประสบปัญหาด้านการบริหารที่ขาดการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
4. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้การตรวจสอบข้อคำถามของการวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานทางการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก
2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,160 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 327 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 - 610) และจากนั้นนำไปสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านรู้จักผู้เรียนรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5) ด้านการส่งต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและรูปแบบการจัดชั้นเรียนที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list) คือ สถานภาพทางเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1976: 234)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู นำมากำหนดกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ การสร้างเครื่องมือโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของแบสส์ และอวลิโอ (Bass and Avolio, 1994: 113) และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ตามแนวคิดทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Two-Factors Theory, 1959)

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษาและครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะ

3. เมื่อได้แบบสอบถามฉบับร่างแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมกับขอบข่ายของเนื้อหา ตลอดจนตรวจสอบการใช้ภาษาและปรับปรุงแก้ไขข้อความให้เหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) โดยนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ขึ้นไป แล้วจึงนำไปสร้างแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ยุทธโกยวรรณ์. 2561: 96) ซึ่งจากการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .951

6. หลังจากการทดลองใช้แบบสอบถามแล้วนำไปมาปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าเพื่อรับความเห็นชอบในการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์สำหรับการใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัยติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปส่งให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองและใช้ Google Form

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

3. วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว, 2553. 23-24)

4.51-5.00 หมายถึง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เปรียบเทียบตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

(Scheffe')

6. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แคลค่าและลำดับที่การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.48	0.597	มาก	1
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.41	0.568	มาก	3
3.การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.45	0.550	มาก	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.22	0.599	มาก	4
รวม	4.39	0.514	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.39, SD. = 0.514) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 4 ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ =4.48, SD. = 0.597) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.45, SD. = 0.550) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}$ = 4.41, SD. = 0.568) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.22, SD. = 0.599) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แคลค่าและลำดับที่การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	ลำดับที่
1.ด้านกรรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.26	0.631	มาก	5
2.ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.37	0.568	มาก	1
3.ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.28	0.478	มาก	4
4.ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	4.29	0.553	มาก	3
5.ด้านการส่งต่อ	4.35	0.507	มาก	2
รวม	4.31	0.392	มาก	-

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, SD. = 0.392) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 5 ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.37$, SD. = 0.568) รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X}= 4.35$, SD. = 0.507) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห ($\bar{X}= 4.29$, SD. = 0.553) และด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}= 4.28$, SD. = 0.478) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.26$, SD. = 0.631)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	X _t	Y
X ₁	1.000					
X ₂	.825**	1.000				
X ₃	.716**	.766**	1.000			
X ₄	.649**	.686**	.684**	1.000		
X _t	.899**	.920**	.886**	.852**	1.000	
Y	.514**	.592**	.606**	.676**	.672**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .672$) รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .676$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($r = .606$) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($r = .592$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($r = .514$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 4 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วิธี Stepwise

ตัวแปรที่ศึกษา	b	β	t	Sig.
(Constant)	2.061		15.463	0.000*
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₁)	-0.062	-0.094	-1.308	0.192
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X ₂)	0.131	0.190	2.400	0.017*
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X ₃)	0.152	0.213	3.227	0.001*
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X ₄)	0.302	0.462	7.990	0.000*

F = 82.149 Sig. 0.000 Durbin-Watson = 1.494 R = .711 R² = 0.505 Adjusted. R² = 0.499 SEE = 0.27761

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน โดยรวมและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล $\beta = 0.462$ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\beta = 0.213$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\beta = 0.190$) โดยร่วมกันพยากรณ์มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 71.10 (Adjusted. $R^2 = 0.499$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.277 (SEE = 0.277) สามารถเขียนอยู่ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ } \hat{Y} = 2.061 + 0.131 (X_2) + 0.152 (X_3) + 0.302 (X_4)$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน } Z_Y = 0.190 (Z_2) + 0.213 (Z_3) + 0.462 (Z_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลให้การบริหารงานมีความโปร่งใสและได้รับการยอมรับจากบุคลากร การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและนโยบายของสถานศึกษา ช่วยเสริมสร้างความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบต่อองค์กร ทำให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจที่ดีระหว่างบุคลากรทุกระดับ โดยระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยแนวคิดของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977) ได้กล่าวถึงการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่าประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ครองคน บำรุงเวช (2566) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยาเมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไป นาน้อยได้ดังนี้ ด้านการร่วมทำ ด้านร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ ด้านร่วมยอมรับในผลการประเมิน ด้านร่วมประเมินผลงานและด้านการร่วมคิด และคณะกรรมการบริหารงานวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 (2564) ได้ทำวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนคุณภาพของชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า โรงเรียนคุณภาพของชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านองค์กร รองลงมาด้านผู้บริหาร ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีและด้านการจัดการความรู้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 5 ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน คือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ปัญหา และการส่งต่อนักเรียน และแสดงให้เห็นว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน และสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต (2562) กำหนดไว้ว่าได้ตระหนักว่า ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่างๆที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีหลักการดำเนินการ ดังนี้ 1) มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็น

ปัจเจกบุคคล ดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหาหรือการส่งเสริม 2) ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรของโรงเรียน ในทุกระดับ ผู้ปกครองหรือชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้วิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา การส่งเสริม พัฒนานักเรียนและการส่งต่อนักเรียน และแพร่พลอย พัฒนแสง (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับ ปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ บางครั้งการตัดสินใจอาจจะมีส่วนร่วมไม่มากนักเนื่องจากว่าครุมีภาระงานมากประกอบกับการได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรใช้ ความสามารถในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบตามความเหมาะสมมีพอควรดังที่ฟริกสแตน (Fligstain, 1995) ระบุว่า การบริหารที่เปิดโอกาส ให้บุคลากรมีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานช่วยให้บุคลากรมี ความเข้าใจถึงเป้าหมายขององค์กรมากขึ้น และสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อภินันทนา แสนทวี (2551) สรุปว่า การสนับสนุนให้บุคลากรได้รับอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานและสามารถตัดสินใจในบางเรื่องได้เองส่งผลให้การปฏิบัติงานมี ความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญทิรา วาติ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทัศนคติผู้บริหาร สุขภาพ กายสุขภาพจิตของนักเรียนและความสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ความรู้ความสามารถของครู การปฏิบัติงานของครู พฤติกรรมผู้บริหารการ รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและด้านการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล ($\beta = 0.462$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\beta = 0.213$) และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\beta = 0.190$) โดยร่วมกันพยากรณ์มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 71.10 (Adjusted. $R^2 = 0.499$) และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 0.277 (SEE = 0.277) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากหลายๆ ฝ่าย หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการมีส่วนร่วมต้องมีการประเมินผลเพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จ มีการรับผลประโยชน์ ร่วมร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมธุริน แผลงจันทิก (2554) พบว่า การที่บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานของโรงเรียนส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการของ นักเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการ มีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วม ในการประเมินผลที่มีผลกระทบสูงสุดต่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเนื่องจากช่วยให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุง แนวทางปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบและมีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง และ อัญทิ รา วาติ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรพฤติกรรมของผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .266 ตัวแปรการปฏิบัติงาน ของครูมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .351 ตัวแปรการรู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ของนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .171 ตัว แปรสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .166 และวาสนา โพธิ์อ่อง (2559: 118-119) ได้วิจัยเรื่องการ

บริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุพรรณบุรี เขต 3 เรียงตามอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการดำเนินงาน 2) ด้านการประเมินผล 3) ด้านกระบวนการวางแผน และ 4) ด้านการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาพบว่า มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา โดยควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง ผ่านการอบรมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การที่ผู้บริหารมีบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกระดับ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาควรพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเป็นระบบและสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในทุกด้าน ได้แก่ การคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหา การให้คำปรึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันที่ นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดอบรมให้ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดูแลและให้คำแนะนำแก่นักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาและการให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมและอารมณ์ เพื่อให้สามารถช่วยนักเรียนรับมือกับปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม

3. การส่งเสริมบทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการดูแลและสนับสนุนนักเรียน ดังนั้นควรได้รับการส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงเทคนิคการสอนและการแนะแนวที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้ โรงเรียนควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และสามารถออกแบบการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดทำแฟ้มสะสมข้อมูลนักเรียนและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือและแนะแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และบทบาทของชุมชน ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับความมีส่วนร่วมของบุคลากรและประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ชนบทและเขตเมือง หรือโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ นอกเหนือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และสร้างแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน

3. ควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพร่วมกัน เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ควรมีการศึกษาติดตามผลในระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระยะยาว รวมถึงผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อสร้างแนวทางการบริหารงานที่สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2544). เอกสารคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- กรมสุขภาพจิต. กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือครูที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป. 2544.
- _____. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2567, จาก <http://www.moe.go.th/>
- คณะกรรมการบริหารงานวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. (2564). **ได้ทำวิจัยการพัฒนา**
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนคุณภาพของชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3.
- ครองคน บำรุงเวช. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรินทร์ มณีนุ่ม. (2551). การปรับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษา: โรงเรียนวัดท่า
ใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- นฤมล กองทรัพย์. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- นัฏพันธ์ ดิศเจริญ. (2565). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วารสารวิชาการ Journal of Roi Kaensarn Acadami. ศูนย์พัฒนาการ
เรียนรู้สมัยใหม่. ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 เมษายน 2565.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่ม
ตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ประภูศักดิ์ บัวดี. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนภูพานวิทยา อำเภอ
ภูพาน จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพะเยา.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2564). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พิงใจ รัชคงวษ์. (2549). ปัญหา อุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการดำเนินงานระบบการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปางสนุก จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แพรวพลอย พัฒนแสง. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

- มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มธุริน แผลงจันทิก. (2554). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2561). **หลักสถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา โพธิ์อ่อง. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อรรถัย มังคลาด. (2557). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 อำเภอจุน จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อัญทิรา วาดี. (2562). **ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Anthony, R. N. (1978). **Planning and control system: A framework for analysis**. boston Massachusetts. Division of Research. Harvord Business School
- Atutto, R. C. & Belasco, J. A. (1972). **Flight of the buffalo: Soaring to excellence, learning to let employees lead**. New York: Warner Books.
- Austin, A. E. & Baldwin R. G. (1991). **Faculty collaboration: Enhancing the quality of scholarship and teaching**. Washington, DC: School of Education and Human Developmen.
- Bass, B.M., & B.J. Avolio. (1994). **Transformational Leadership Development**. Pola Alto, California : Consulting Psychologists Press.
- Biddle, Virginia Sue (2009). **Student Assistance Program Outcomes of Students at Risk for Suicide**. Dissertation Abstracts International.
- Campbell and et al. (1971). **Education Administration**. New York : University of Michigan.
- Cohen, J. and Uphoff. (1977). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. London : Rural Development Center : Cornell University.
- David C. McClelland.(1986) **The Achieving Society** .New York: Van Nostrand.
- De Bevoise, W. (1984, February). Synthesis of research on the principal as instructional leader. **Educational Leadership**, 41 (5), 14-20.
- Gardiner, P. L. (1986, January-March). Attitude to science: A review study in science education. **Science Education**, 2, 1-4.
- Gersten, R., Garnine, D. & Green, J. (1982). Teaching reading comprehension strategies to student with learning disabilitie. **Review of Educational Research**, 71, 279-320.
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of education**. New York. McGraw-Hill Book Co.
- Goodman, et al. (2003). **Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples**. Dissertation Abstracts International.

- Gina Marie Tucker. (1999). **Discipline: Bermuda High School Student, Teacher, Parent and Administrator Perceptions of the Causes of Misbehavior**. Dissertation Abstracts International.
- Hickman, C. R. & Silva, M. H. (1984). **Creating excellence: Managing corporate culture, strategy and change in the new age**. New York: New American Library.
- Hinkle, D. E. (1998). **Basic behavioral statistics**. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York : John Wiley and Sons.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610
- Likert, R. (1976). *Management styles and the human component*. New York: AMACOM.
- Lawler, E. E. & Hack-man, J. R. (1969). The impact of employee participation in the development of pay incentive plans: A field experiment. *Journal of Applied Psychology*, 53, 467-471.
- Lortie, D. C. (1975). **Schoolteacher: A sociological study**. Chicago: University of Chicago Press.
- Mackenzie, K. R. (1983). The clinical application of a group climate measure. In R. R. Dies & K. R. MacKenzie (Eds.). **Advances in group psychotherapy: Integrating research and practice**. (pp. 159-170). New York: International Universities Press.
- Manasse, A. L. (1984). Vision and leadership: Paying attention to intention. *Peabody Journal of Education*, 69 (1), 150-173.
- Osterwalder, A. and Pigneur, Y. (2010). **"Business Model Generation: A Handbook for Visionaries, Game Changers, and Challengers"**. Hoboken, NJ: Wiley.
- Panagitee M. Dlamini. (2004). **Factons Related to student unrest in Swaziland high School as perceived by head-teacher and students**. [online]. Accessed 9 September 2004. Available form <http://www.ciot.org>.
- Purkey, S. & Smith, M. (1983). Effective schools: A review. *The Elementary School Journal*, 83 (4), 427-452.
- _____. (1981). School reform: The district policy implications of the effective schools literature. *The Elementary School Journal*, 85, 353–389.
- Reinke, W. & McKale, T. (2006). **Coaching classroom management: A toolkit for coaches and administrators**. Eugene, OR: Pacific Northwest Publishing.
- Rosenholty, S. J. (1985). **Teachers workplace: The social organisation of Schools**. New York: Teachers College Press.
- Simmons, N. B. & Mares, W. (1985). **Working together: Employee participation in action**. New York: Columbai University.
- Teed, C., M. (2002). **Meeting Students Social and Emotion Need: Elementary Teachers' Perceptions of Counseling in the Classroom**. Dissertation Abstracts International.
- William B. Rottschaffer. (1972). **The Nature and Scope of Guidance Service in The Secondary School Affuence with Nation of Christian School**. Dissertation Abstracts International.
- Wright, et al. (2001). **Comparing Line HR Executive Perception of HR Effectiveness: Services, Role, and Contributions**. *Human Resource Management*, 40(Summer), 111-123.